

BREVIS ET PIA
PSALTERII DAVIDICI,
ET CANTICORVM ECCLESIASTICORVM,
& Canonis Missæ explanatio, ex Doctoribus
Ecclesiasticis.

NVNC PRIMVM EMISSA IN LVCEM
per D. Ioannem à Pastura monasterij
Gemblaceñ Priorem, ordinis S.
Benedicti.

LOVANIÏ,
Apud Stephanum Valerium Typogr.
Iurat. Anno 1560.

Cum gratia et Priuilegio.

2

BREVIS ET PIA
PSALTERII DAVIDICI,
ET CANTICORVM ECCLESIASTICORVM
& Canonis missæ explanatio, ex Doct̃oribus
ecclesiasticis.

PSALMVS PRIMVS.

Propheta in isto primo psalmo, tanquã in prologo, capite & principio libri (ut dicit uenerabilis pater Ludolphus Carthusieñ agit de illo, qui est caput & principiu omniu. s. de Christo, describẽs & prenunciãns ipsius perfectionẽ & foelicitatẽ. Impiorũ uero uanitatẽ & infoelicitatẽ. Quia igitur omnes ad beatitudinẽ tendũt, nec beati esse nisi per Christũ possunt, proponit nobis Christũ in exemplũ. Et incipiens a beatitudine, ostendit eũ ab omni malo liberum, & omni gratia plenum hoc modo:

Beatus est [vir]. s. ipse Christus, q̃ ab ipso suæ cõceptionis die fuit beat⁹, beatitudine clarę uisionis, & perfectę fruitionis. Et vir, cõtra aduersa & prospera firm⁹, ac in omnibus virtutib⁹ sanctus & perfectus [qui non abiit in concilio impiorum] iniquis cõsilijs eorũ consentiẽdo [& in via peccatorũ nõ stetit] malũ operãdo [& in cathedra pestilentiaẽ] & cõtagiũ [nõ sedit] doctrinã erroneam & falsam docendo, sed magis reprobãdo, vnde dicebat pharisæis. Irritũ fecistis mandatũ Dei p̃pter traditiones uestras. [Sed in lege dñi] s. Dei patris [uolũtas eius] fuit, q̃a à preceptis patris, filius nunquã discessit [& in lege eius meditabitur] nõ ad discendũ, cum eam semper perfectẽ sciuerit, à sua conceptione, sed ad operãdum & docendum [die ac nocte] id est assiduẽ & sine cessatiõẽ, vel in prosperis & aduersis, quæ significari solent nomine diei & noctis. Postq̃ propheta dixit Christũ omnino bonũ in se ostẽdit nobis eũ utilẽ, dicẽs: [Et erit tanq̃ lignũ] Christus em̃ est verẽ lignũ uitæ: q̃a est cibus uitę quo
A ñ quisquis

pano].i.in carne mutata & incorruptibili, hoc est, de incorruptione carnis, & p̄ eo q̄ mortificatū corpus sit immortalitate donatū. Tympanū enī fit de corio extēso, siccatō & firmato [&] in [choro].i. in vocis cordisq; cōcordia, vel in societate cōcordi. Chorus enim est temperata & vnanimis vocū collatio, & quia vos choris angelicis sociavit [laudate eū in chordis & organo].i. in carne à corruptione iā libera, cū cōcordi diuersitate, quia digni inuenti estis regno dei ad concinendas laudes diuinas. Chordæ quippe caro sunt; sed iā à corruptione liberatæ, quibus addit organum, nō vt singulæ per se sonēt, sed vt diuersitate cōsonēt, sicut in organo fieri solet. Habebunt enim sancti etiā tunc differentias suas cōsonātes & cōsentiētes sicut fit suauissimus cantus ex diuersis quidem, sed nō sibi aduersis sonis. Stella enim à stella differt claritate, sic & resurrectio mortuorū. [Laudate eū in cymbalis bene sonātibus].i. in his qui se inuicē honorātes laudāt deū et delectant, eo q̄ se inuicē honore p̄uenerūt. Cymbala enim se inuicē tangunt vt sonent, et ideo iu cymbalis laudare deū est dū quisq; honoratur à proximo nō à seipso, et inuicē se honorātes, dant laudē deo. Vnde ne putes cymbala sine aīa hic intelligi, subdit: [laudate eū in cymbalis iubilationis.] Iubilatio enim est laus dei ineffabilis, quæ nō nisi ab aīa procedit. Et ista instrumenta vult propheta spiritualiter intelligi, quia talia instrumenta nō habent locum in cælesti patria, sed ad designandū magnitudinē diuinę iucūditatis hic interponūtur, q̄a secūdū Greg. balbutiēdo prout possumus excelsa dei resonamus per sensibilia nobis nota, ideo apto sine cōcludit [oīs spūs].s. angelicus et manus [laudet dñm] qui non nisi spūaliter est laudandus. Et hoc utiq; faciūt, q̄a ibi totius exercitus beatorū officiū, est laudare et benedicere deū, secūdū q̄ ipse dixit supra: Beati qui habitāt in do. t. d. in sē. se. lau. te. Ad cuius laudes et benedictionis exercitiū nos perducit dñs noster Iesus Christus qui cū patre et spiritu s. viuit et regnat in sæcula sæculorū, Amen.

*Ter quinquagenos David canit ordine psalmos,
Versus bis mille sexcentos sex canit ille.*

**Ludolphus Carthusiensis sic dicit in prolo-
go super Psalterium.**

VTile & salubre est intelligere quod nunq̄ cessa-
mus decātare. Anget quippe deuotionē intelligē-
tia, & dū intelligitur quod cātatur, mens per intelle-
ctum obligata nō euagatur. Hinc est q̄ omnes viri ec-
clesiastici & maximè religiosi ad hunc librum per dili-
gens studium meritò debent se transferre, vt ea quæ
quotidie tenentur orare & psallere, discant intellige-
re. Et sic intelligendo gustent gustu interiori
dulcedinem istius sapientiæ salutaris
s. libri diuinæ laudis. Hæc ibi.

Cum Gratia & Priuilegio Regis ad quadrienniū.

Subsig. P. de Lens.

EMENDATIONES.

- A** Fol. 4. non consentanea lege non consentiendo.
- Fol. 5. plerumque uocem erumpens lege, in uocem erumpens.
- B** Fol. 1. nunquam statim infert, lege nunquid statim. Fol. 3. Christi solennitas, lege Christi sublimitas. Fol. 6. Ecclesia qua nauis, lege quasi nauis. Fol. 7. Apst exerentes, lege existentes.
- C** Fol. 4. uitam diuinitati, lege unitam diuinitati.
- D** Fol. 1. perseuerando me, lege præs(er)uando me.
- E** Fol. 2. i. deerit mihi, lege non deerit. Fol. 3. in boies auferte, lege in boies quæ eritis auferte. Fol. 6. mihi in gratia, l. me in gratia.
- G** Fol. 1. sicut animalia. Fol. eodem gloriamini seu testimonio, lege gloria seu testimonio. Fol. 6. uel quia Christus, lege uel potest dici quia Christus.
- H** Fol. 1. rumpe iram ne cedat, lege ne prorumpat.
- Fol. 4. ut sicut ante te est, lege ut sim ante te.
- K** Fol. 2. pepigit inter deum, lege pepigit enim pacem inter.
- Fol. eodem pro æternis acceptis, lege pro beneficijs acceptis.
- Fol. 4. Cum nostra carnis superbiam.
- O** Fol. 3. sanguinem sunt creaturi, lege certaturi.
- Fol. 8. pro gratia tua, adde gratia tua possim.
- P** Fol. 4. cum muneribus non fuerunt, lege Nam fuerunt.
- Fol. 7. Ego unde uiuo, lege bene uiuo.
- Q** Fol. 2. unã terram partem, lege unam terræ partem.
- R** Fol. 1. Sed quia differtur, lege quia quod differtur.
- S** Fol. 7. Sed quia tam insignis aduētus, lege insignis ex utillis.
- T** Fol. 8. ex bonitatem uitæ huius, lege breuitatem uitæ.
- Eodem fol. in illis præmium posita est, lege primum.
- V** Fol. 1. ad adendum ista, lege ad percipiendum ista.
- Y** Fol. 5. pro statis, lege statutis. Fol. 8. pro iactis, lege exceptis, lege sic interiecto exierunt 6. milia, exceptis.
- Z** Fol. 6. pro antea acta precia, lege antea acta peccata.
- Fol. 8. in titulo pro in psona liquitur, lege in psona Christi liquitur.
- AA** Fol. 3. pro cordis, lege cordibus. Fol. 5. pro amplitudinem, lege aptitudinem. Fol. 7. pro laziter, lege magister.
- BB** Fol. 7. pro daturus es, lege disturus es.
- CC** Fol. 4. pro bonum sit, & eruditur, lege sic, bonum sit deo obedire, & eruditur. Fol. 5. per lapsam culpam, adde & lege, & in futuro per experientiam poena.
- DD** Fol. pro per me poteram, lege per me non poteram.

REVERENDO IN CHRI-
STO PATRI D. LAMBERTO HANKART
Cœnobij diui Petri apud Gemblacē. Abbati
dignissimo, frater Ioannes à Pastura
eiusdem cœnobij Prior,

S. P. D.

Vanti sit momenti summorum virorum auctoritas (potissimum apud eos qui illorū dignitatem veneratur omniq̄ studio & diligentia offendere cauent) vel hinc, D. Abba, plurimis de causis mihi obseruādiissime, intelligi potest. Quum enim nuper expositionem quandā Psalterij Davidici libri inter canonicos vt difficilimi, ita quoque diuinorū mysteriorum arcanis refertissimi, ad nostri cœnobij priuatos vsus (nihil minus quā de iudicio publico subeundo cogitās) scripsissem, tua dignitas me ab hac mēte reuocās, studioseq̄ mecū agēs vt meas lucubrationes in lucē abire paterer, earumq̄ utilitatem qualemcūq̄ pietatis & sincere veritatis amatoribus candidè impertirer, tanti apud me ponderis fuit, vt de pristina sententia multoq̄ tempore iam confirmata, repente me deiecerit. Neque enim fas erat tanti viri præsertim in retā pia voluntatem, non dico aspernari, sed neq̄ vllomodo offendere. Quum verò sensi eodem tenderē atq̄ niti duorum præstantissimorum omniq̄ honore dignissimorum Abbatum (domini nimirum Ludouici Blosij Letiensis, & D. Ioannis Grandipratensis) voluntates non modò non repugnaui vestris sanctissimis laudatissimisq̄ studijs, verum etiam promptè libenterq̄ obtemperaui, gausus datam mihi esse oportunitatem eādē opera & clarissimorum virorum gratiam demerendi, & simul utilitatem pub. promovendi, meisq̄ lucubratiunculis non vulgarem comparandi auctoritatem. Quum enim sint non ad curiosorum, verum ad piarum potius aures accommodatæ, haud dubito quin pleraque,

(Præ

(Præcipuè si verba spectes atq; stylum) nonnullis videbuntur
rudiora, & ad lucem publicam non satis exculta & elabo-
rata. Quapropter video illis summopere vestrarum dignita-
tum patrocinio opus fore. Te igitur D. Lamberte Abba dig-
nissime, etiam atque etiam oro, vt quandoquidem tuis auspicijs
atque hortatu, nostri ingenij vires nominisque famam,
discrimini & hominum maleficatorum (quorum sæculū hoc
feracissimum est) famis exponere non dubitauimus
huius libelli quem tibi dedico & tuæ protectio-
ni commendo, patrocinium suscipere
non graueris.

Vale Gemblaci 3. Idus Maias, Anno salutis nobis
reddite 1560.